

ACIBADEM
MEHMET ALİ AYDINLAR
ÜNİVERSİTESİ

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

OLAĞANÜSTÜ DURUMLARIN HEMŞİRELİK VE EĞİTİME YANSIMALARI

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PAYDAŞ ÇALIŞTAYI

SONUÇ RAPORU

07 HAZİRAN 2023

Çalıştay Başkanı

Prof. Dr. Ükke KARABACAK

Çalıştay Sekreteryası

Öğr. Gör. Dr. Şehriban SERBEST

Öğr. Gör. Hilal YILDIZ ÇELİK

Öğr. Gör. Esra SEZER

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Vesile ÜNVER

Doç. Dr. Esra UĞUR

Dr. Öğr. Üyesi Zehra KAN ÖNTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Nermin OCAKTAN

Öğr. Gör. Dr. Merve ÇOŞKUN

Öğr. Gör. Dr. Azize KARAHAN

Öğr. Gör. Dr. Ayşen PAMİR AKSOY

Öğr. Gör. Tülay Demiray

Arş. Gör. Tuğba YORULMAZ

Arş. Gör. Denizhan YILDIZBAŞ

Arş. Gör. Dilara SERT KASIM

Arş. Gör. Güzin ÜNLÜ SÜVARI

Arş. Gör. Semra UZUN KÜÇÜK

Önsöz

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi (ACU) Hemşirelik eğitim programı amaç ve çıktılarının olağanüstü durumlara hazırlık ve müdahalede hemşirelerin sahip olması gereken nitelikler doğrultusunda gözden geçirilmesi için paydaşlarımızın görüş ve önerilerini almak amacı ile gerçekleştirdiğimiz çalıştayıma katılım ve katkılar için teşekkür ederim.

Çevrim içi olarak gerçekleştirdiğimiz çalıştayımız olağanüstü durumlara hazırlıklı olmak gerektiğinin çok güzel bir göstergesi oldu.

Çalıştay verilerinin yer aldığı raporda, tüm paydaş gruplarından alınan veriler analiz edilerek yorumlandı ve katılımcılarla paylaşılacak üzere hazırlandı.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Ükke KARABACAK

İÇİNDEKİLER

1. ÇALIŞTAY PROGRAMI.....	5
2. PAYDAŞ KATILIMCI LİSTESİ.....	7
3. ÇALIŞTAY RAPOR ÖZETİ	9
4. NİCEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	12
4.1. Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları Anketi Sonuçları	12
5. NİTEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ: Paydaş Gruplarının Program Çıktıları Üzerine Görüş ve Önerileri.....	15
5.1. Akademisyen Hemşireler	15
5.2. Hemşirelik Öğrencileri	17
5.3. Mesleki Dernekler ve Sivil Toplum Kuruluşları	19
5.4. Sağlık Ekip Üyeleri	21
5.5. Yönetici Hemşireler.....	22

1. ÇALIŞTAY PROGRAMI

Çalıştay Amacı: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Hemşirelik eğitim programı amaç ve çıktılarının olağanüstü durumlara hazırlık ve müdahalede hemşirelerin sahip olması gereken nitelikler doğrultusunda gözden geçirilmesi amacıyla yapılan paydaş çalıştayını 07 Haziran 2023 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

Çalıştay Teması: Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları

Program Akışı: Paydaş çalıştayını çevrim içi ortamda ZOOM programı kullanılarak iki oturumda gerçekleştirildi (Tablo 1). Tüm paydaşların katılımı ile yapılan genel oturumda Acıbadem Üniversitesi Hemşirelik Program Tanıtımı yapılarak, birinci paydaş çalıştayını raporunun sunumu gerçekleştirildi. Genel oturumun ardından, beş farklı paydaş grubundan oluşan grup oturumları eş zamanlı sürdürüldü.

Tablo 1. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Paydaş Çalıştayını Programı	
14:00-14:40 GENEL OTURUM (Tüm Katılımcılar)	
Açılış ve Tanışma	
Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Hemşirelik Program Tanıtımı	Ükke Karabacak
Birinci Paydaş Çalıştayını Raporunun Sunulması	Şehriban Serbest
14:50-15:30 PAYDAŞ GRUP OTURUMLARI	
Paydaş Grubu	Moderatör
Akademisyen Hemşireler	Vesile Ünver, Tuğba Yorulmaz
Yönetici Hemşireler	Zehra Kan Öntürk, Tülay Demiray
Sağlık Ekip Üyeleri ve Hemşireler	Nermin Ocaktan, Ayşen Pamir Aksoy
Hemşirelik Öğrencileri	Merve Coşkun, Azize Karahan
Mesleki Dernek ve Sivil Toplum Kuruluşları	Esra Uğur, Denizhan Yıldızbaş

Paydaşların Belirlenmesi: Katılım gösteren paydaşlar çalıştay öncesinde belirlendi ve dışardan katılımcı kabul edilmedi. Katılımcıların belirlenmesi sırasında olağanüstü durumlara hazırlık ve müdahalede konusunda öncelikli olarak rol alan ya da aktif katkı sağlayan paydaşlar davet edildi (Tablo 2). Paydaş grupları; hemşirelik programlarında görevli akademisyen hemşireler, farklı kurumlarda görevli olan yönetici hemşireler, farklı alan ve birimlerde rol alan hemşireler, multidisipliner sağlık ekip üyeleri, hemşirelik öğrencileri, mesleki dernekler ve sivil toplum kuruluşları şeklinde planlandı (Tablo 3).

Bu doğrultuda paydaşlar kendi içlerinde homojen olarak beş gruba ayrıldı. Paydaş çalıştay örneklemi kapsamında seçilen 55 katılımcıya davet e-maili gönderildi. Daveti kabul eden katılımcılar ile program detayları paylaşıldı. Paydaş çalıştayına toplamda 49 kişi katıldı. Katılanların %12'si iç paydaş, %88'ı dış paydaşlar olarak değerlendirildi.

Yöntem: Belirlenen paydaşların görüşleri, nitel ve nicel veri toplama yöntemleri ile karma model şeklinde alındı.

Nitel Veriler: Nitel veriler bir moderatör başkanlığında odak grup görüşmeleri yapılarak toplandı. Verilerin toplanması ve görüşmelerin sürdürülmesi sırasında çalıştay teması doğrultusunda hazırlanan yarı yapılandırılmış form kullanıldı. Odak grup görüşmelerinde katılımcıların çalıştay amacı kapsamında görüşlerini etkili bir biçimde tespit etmek, program çıktılarına katkı sağlayan deneyim, düşünce ve katkılar tartışıldı. Her bir oturum yaklaşık 40-60 dakika sürdü. Veri doyumu sağlandığı yerde görüşmeler sonlandırıldı. Gruplardaki katılımcı sayıları 8-11 kişi arasındaydı. Görüşmeler sırasında video kayıtlar alınarak sonrasında yazıya aktarıldı ve analizleri sırasında alt temalar oluşturuldu. Görüşmelerden elde edilen yanıtlar kodlama listesine göre moderatör ve sekreterler tarafından kodlandı ve ortak temalar oluşturularak son şekli verildi. Böylece anlamların geçerliliği güçlendirildi.

Nicel Veriler: ACU Hemşirelik Bölümü program çıktılarının değerlendirilmesi amacıyla öğretim üyeleri tarafından geliştirilen “Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları” anketi kullanıldı. Google anket yöntemi ile hazırlanan anket katılımcılara e-mail yöntemi ile gönderildi. Bu anket iki bölümden oluşmakta olup, ilk bölümde Paydaş Çalıştayına katılım sağlayan paydaşların tanımlayıcı özellikleri yer alırken, ikinci bölümde 5’li likert değerlendirmeyi (5-Kesinlikle katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kararsızım, 2- Katılmıyorum, 1-Kesinlikle katılmıyorum) içeren anket maddeleri ve açıklama ve önerileri yer almaktadır. Anketler odak grup görüşmeleri sonrasında gönderildi ve bir hafta süre verilerek anketlerin doldurulması istendi. Anketi sonuçları sayı, yüzde ve ortalama değerler kullanılarak analiz edildi ve raporlandı.

2. PAYDAŞ KATILIMCI LİSTESİ

Paydaş Çalıştayı'na toplam 49 kişi katıldı. Paydaş çalıştayına katılan paydaşların dağılımı Tablo 2'de, paydaşların isim listesi Tablo 3'te belirtildi.

Tablo 2. Hemşirelik Bölümü Paydaş Çalıştayı'na Katılan Paydaşların Dağılımı (N=52)

Online Paydaş Grubu	n	%
Akademisyen Hemşireler	10	%20,4
Yönetici Hemşireler	8	%16,3
Sağlık Ekip Üyeleri ve Hemşireler	11	%22,4
Hemşirelik Öğrencileri	11	%22,4
Sivil Toplum Kuruluşları ve Mesleki Dernekler	9	%18,3
Toplam	49	100

Tablo 3. Çevrim İçi Paydaş Katılımcı Listesi

AKADEMİSYEN HEMŞİRELER
• Merdiye Şendir (Sağlık Bilimleri Ü.) • Aynur Uysal Toraman (Ege Ü.) • Figen İnci (Niğde Ömer Halisdemir Ü.) • Sevim Ulupınar (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa FNHF.) • Yasemin Uslu (İstanbul Ü.) • Özcan Erdoğan (Bezmialem Ü.) • Emine Şenyuva (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa FNHF.) • Ayfer Özbaş (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa FNHF.) • Hatice Ayhan (Sağlık Bilimleri Ü.)
YÖNETİCİ HEMŞİRELER
• Berrin Bulut Çepni (Koç Üniversitesi Hastanesi) • Emine Burcu Demiralp (Acıbadem Maslak Hastanesi) • Mustafa Karadeniz (Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi) • Selma Karakaplan (Kartal Lütfi Kırdar Eğitim Araştırma Hastanesi) • Selma Öztan Özkardeş (Acıbadem Kozyatağı Hastanesi) • Seyhan Tiftik (Acıbadem Altunizade Hastanesi) • Zibel Koç (Hisar Hastanesi) • Ayşegül Polat (Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi)
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ
• İrem Tiftik (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3.Sınıf öğrencisi) • Hilal Uçar (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3.Sınıf öğrencisi) • Kadir Keskin (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencisi) • Hanım Yeniköy (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencisi) • Sena Albayrak (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencisi) • Ebru Işık (Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Ü. Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencisi) • Serra Taşçı (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf öğrencisi) • Sena Çap (Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf öğrencisi) • Rabia Paraltı (İÜC Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf öğrencisi) • Mertcan Kırış (İÜC Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf öğrencisi) • Yasin Ersoy (Marmara Üniversitesi Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf öğrencisi)

SAĞLIK EKİP ÜYELERİ VE HEMŞİRELER

- Hem. Hacer Akbayrak (ASG)
- Hem. Merve Cebeci (ASG)
- Hem. Özlem Kıvanç (ASG)
- Hem. Başak Okur (ASG)
- Hem. Gurbet Aslan (ASG)
- Hem. Zeynep Özmen Ersöz (Kartal Lutfi Kırdar EAH Enfeksiyon Kontrol-Yara Bakım Hemşiresi)
- Dr. Öğr. Üyesi Gözde Arıtcı Çolak (Beslenme ve Diyetetik Uzmanı)
- Dr. Öğr. Üyesi Rengin Reis (Eczacı)
- Duygu Yalçınkaya (Eczacı)
- Uzm. Dr. Tamer Aksoy (Hekim)
- Prof. Dr. Murat Uğur (Hekim)
- Doç. Dr. Ali Özer (Hekim)

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE MESLEKİ DERNEKLER

- Araş. Gör. Dr. Çiğdem Gamze Özkan (Hemşirelik Eğitimi Derneği)
- Umut Özdemir (Öğrenci Hemşireler Derneği)
- Gülbin Konakçı (Acil Hemşireleri Derneği)
- Dr. Öğretim Üyesi Seda Karakaya (Psikiyatri Hemşireleri Derneği)
- Işıl Güney Tunalı (AKUT)
- Tuğçe Sezen (AKUT)
- Cengiz Atgüden (Türk Kızılayı Bölge Sorumlusu)
- Dr. Hümeysra Zengin (Türk Hemşireler Derneği)
- Prof.Dr. Ülkü Baykal (Yönetici Hemşireler Derneği)
- Semine Aydoğan (Türk Yoğun Bakım Hemşireler Derneği)

3. ÇALIŞTAY RAPOR ÖZETİ

ACU Hemşirelik eğitim programı çıktılarının olağanüstü durumlara hazırlık ve müdahalede hemşirelerin sahip olması gereken nitelikler doğrultusunda değerlendirilmesi ve yeniden düzenlenmesi kapsamında paydaşların görüşleri alındı.

Paydaş grup oturumlarında yapılan görüşmeler “TEMA 1: OLAĞANÜSTÜ DURUM YETERLİLİKLERİ, Alt Tema 1: Olağanüstü Durumlara Hazırlık, Alt Tema 2: Olağanüstü Durumların Yönetimi, Alt Tema 3: Olağanüstü Durumlarda Mental Sağlık ve İyi Oluşluk”, TEMA 2. OLAĞANÜSTÜ DURUMLARA HAZIRLIK İÇİN EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ” olmak üzere iki ana tema 3 alt tema altında toplandı.

Grupların tümünde vurgulanan ve mezun bir hemşirenin olağanüstü durumlara hazırlık ve müdahalede sahip olması gereken temel özellikler; Olağanüstü durumlarda mental sağlık ve iyi oluşluk kapsamında psikolojik ilk yardım becerilerine sahip, afeti önleme ve yönetme kültürü ve bilincine sahip, afetin iyileşme evresinde sağlığın korunması ve geliştirilmesi kapsamında bulaşıcı hastalıklarla mücadele konularında yeterli, ICN tarafından belirlenmiş olan temel düzey yeterliliklere sahip olması, kriz kaynak yönetimi ve psikolojik sağlamlık, iyiouluşluluk, olağanüstü durumlarda koordinasyon ve liderlik yeterliliğine sahip olması şeklinde belirtildi.

Paydaş çalıştay katılımcılarının yürürlükteki program çıktılarına yönelik görüşleri çalıştayın akabinde katılımcılara gönderilen anket ile değerlendirildiğinde; “Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini hasta güvenliği ilkeleri doğrultusunda kaliteli bir şekilde sunar.” maddesinin en yüksek puan ortalamasına sahip olduğu, “Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.” Maddesinin en düşük puan ortalamasına sahip olduğu belirlendi.

Nitel verilerin analizleri sonucunda grup moderatörlüğünü sürdüren öğretim üyeleri tarafından genel değerlendirme raporu yazıldı. Bu rapor kapsamında mevcut program çıktılarına yönelik öneriler ve Müfredat Eğitim Komisyonuna iletilmek istenen raporlar alındı. Tüm moderatörlerden alınan raporlar Müfredat Eğitim Komisyonu Toplantısında (Ek 3.) görüşe sunuldu. Paydaşlardan alınan nitel ve nicel görüşler doğrultusunda ACU Hemşirelik Bölümü program çıktıları Müfredat Eğitim komisyonu kararı sonucu yeniden düzenlendi (Tablo 4). Düzenlenmiş program çıktıları tüm paydaşların ulaşabileceği şekilde web sitesinde yayınlandı. (<https://www.acibadem.edu.tr/akademik/lisans/saglik-bilimleri-fakultesi/bolumler/hemsirelik/hakkinda>).

Tablo 3: Düzenlenen Hemşirelik Program Çıktıları

1. Birey, aile ve toplumun sağlığını koruma, geliştirme, tedavi ve rehabilitasyon sürecinde güvenli ve etkin hemşirelik bakımı sunmak için temel bilgi, tutum ve beceriye sahiptir.
2. Hemşirelik bakımını, kanıta dayalı bilgi ve eleştirel düşünme becerilerini kullanarak, hemşirelik süreci doğrultusunda verir.
3. Olağan ve olağanüstü durumlarda hemşirelik bakım uygulamalarını gerçekleştirirken problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi becerilerini kullanır.
4. Sağlık bakım ekibi üyeleri ile iş birliği yapar, etkili iletişim kurar ve ekip içinde mesleki otonomisini yansıtır.
5. Temel mesleki yetkinliklerini eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.
6. Toplumsal sorumluluk bilinciyle mesleki örgütler ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapar, proje ve etkinliklerde rol alır.
7. Bilimsel araştırmalara katılır, bilimsel yayınları eleştirel olarak değerlendirir ve uygulamaya yansıtır.
8. Hemşirelik bakım uygulamalarını; yasalara, etik ilkelere, kültürel değerlere, kurumsal politika ve kalite süreçlerine uygun şekilde yürütür.
9. Yaşam boyu öğrenme bilinciyle mesleki ve bireysel gelişimini sürdürür, uygulamalarına yansıtır.
10. Gelişimini, mesleki iletişimini ve uygulamalarını sürdürebilmek için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.
11. Bilgi sistemleri ve sağlık bakım teknolojilerini, hemşirelik bakım uygulamalarında kullanır.

Tablo 4. Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları

Mevcut Program Çıktısı	Düzenlenmiş Program Çıktısı
1. Mezun bir hemşire, değişen bilim, teknoloji ve sağlık gereksinimleri doğrultusunda mesleki temel kuramsal bilgi, tutum ve becerilere sahiptir.	Birey, aile ve toplumun sağlığını koruma, geliştirme, tedavi ve rehabilitasyon sürecinde güvenli ve etkin hemşirelik bakımı sunmak için temel bilgi, tutum ve beceriye sahiptir.
Gerekçe: 6. Program çıktısı ile birleştirilip, sadeleştirilerek tek program çıktısı olarak yazıldı.	
2. Mezun bir hemşire, edindiği kuramsal bilgi ve becerileri kullanarak her ortamda birey, aile ve toplumu sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla kanıta dayalı olarak sistematik bir yolla karşılar.	Hemşirelik bakımını, kanıta dayalı bilgi ve eleştirel düşünme becerilerini kullanarak, hemşirelik süreci doğrultusunda verir.
Gerekçe: HUÇEP 2022 ve paydaş çalıştay çıktıları doğrultusunda kanıta dayalı bilgi ve eleştirel düşünme becerileri ifadesi eklenerek sadeleştirildi.	
3. Mezun bir hemşire edindiği bilgi ve becerileri kullanarak gerekli durumlarda problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi yetkinliklerini gösterir.	Olağan ve olağanüstü durumlarda hemşirelik bakım uygulamalarını gerçekleştirirken problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi becerilerini kullanır.
Gerekçe: Paydaş çalıştay çıktıları doğrultusunda olağanüstü durumlar ifadesi eklendi. 2. Program çıktısı karşılayan ifadeler sadeleştirildi.	
4. Mezun bir hemşire, uygulamalarını yasal hak ve sorumluluklarının bilincinde sürdürür, mesleki gelişmelere duyarlı davranır.	11. program çıktısıyla birleştirilerek iptal edildi.
Gerekçe: 11. Program çıktısı bu program çıktısını kapsadığı için tek bir program çıktısı olarak yazıldı.	
5. Mezun bir hemşire, sağlık ekibi içinde özgüvenli ve etkin biçimde rol alarak, disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar, mesleki otonomisini yansıtır ve etkili iletişim kurar.	Sağlık bakım ekibi üyeleri ile iş birliği yapar, etkili iletişim kurar ve ekip içinde mesleki otonomisini yansıtır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	
6. Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini hasta güvenliği ilkeleri doğrultusunda kaliteli bir şekilde sunar.	1. program çıktısıyla birleştirilerek iptal edildi.
Gerekçe: 1. Program çıktısı bu program çıktısını kapsadığı için birleştirilerek bu çıktı iptal edildi.	

7. Mezun bir hemşire, temel mesleki yetkinliklerini eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.	Temel mesleki yetkinliklerini eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.
Gerekçe: Mezun bir hemşire ifadesi kaldırılarak mevcut haliyle devam ediyor.	
8. Mezun bir hemşire, toplumsal sorumluluk bilinci ile mesleki ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yaparak yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilir ve bunları uygular.	Toplumsal sorumluluk bilinciyle mesleki örgütler ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapar, proje ve etkinliklerde rol alır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	
9. Mezun bir hemşire, mesleki, toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.	11. program çıktısıyla birleştirilerek iptal edildi.
Gerekçe: 11. Program çıktısı bu program çıktısını kapsadığı için tek bir program çıktısı olarak yazıldı.	
10. Mezun bir hemşire, araştırmalara katılabilir, bilimsel yayınları eleştirel olarak değerlendirebilir, uygulamaya yansıtır.	Bilimsel araştırmalara katılır, bilimsel yayınları eleştirel olarak değerlendirir ve uygulamaya yansıtır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	
11. Mezun bir hemşire, hemşirelik uygulamalarını mesleki ilkeler çerçevesinde, kurumsal politikalar ile kalite ve süreç yönetimine uygun yürütür.	Hemşirelik bakım uygulamalarını; yasalara, etik ilkelere, kültürel değerlere, kurumsal politika ve kalite süreçlerine uygun şekilde yürütür.
Gerekçe: 4. ve 9. Program çıktıları ile birleştirilerek tek bir program çıktısı olarak yazıldı. İfadeler sadeleştirildi.	
12. Mezun bir hemşire, yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izler, kendini ve çalışma arkadaşlarını geliştirir ve bakıma yansıtır.	Yaşam boyu öğrenme bilinciyle mesleki ve bireysel gelişimini sürdürür, uygulamalarına yansıtır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	
13. Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.	Gelişimini, mesleki iletişim ve uygulamalarını sürdürebilmek için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	
14. Mezun bir hemşire, alanında bilgiye ulaşmak, yaygınlaştırmak, bakım uygulamalarında kullanmak için güncel bilişim ve iletişim teknolojilerini en az "Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde" etkin biçimde kullanır.	Bilgi sistemleri ve sağlık bakım teknolojilerini, hemşirelik bakım uygulamalarında kullanır.
Gerekçe: Mevcut program çıktısında yer alan ifadeler sadeleştirildi.	

4. NİCEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları Anketi Analiz Sonuçları

Paydaş Çalıştayı kapsamında, Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları Anketi anketine 30 kişi katıldı. Ankete katılım oranı %61'dir.

Paydaşların program çıktılarına yönelik vermiş olduğu puanların ortalamaları Tablo 5'te sunuldu. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda toplam puan ortalamasının 4,25 (%85) olduğu, en yüksek puan ortalamasının 4,53 (%90,67) ile "Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini hasta güvenliği ilkeleri doğrultusunda kaliteli bir şekilde sunar." maddesi olduğu, en düşük puan ortalamasının 3,80 (%76) ile "Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır." maddesi olduğu belirlendi.

Tablo 5. Paydaşların Yürürlükteki Program Çıktılarına Yönelik Görüşlerinin Puan Ortalamaları

Program Çıktıları	Orta lama puan	Puan ort. üzerinde n %
1. Mezun bir hemşire, değişen bilim, teknoloji ve sağlık gereksinimleri doğrultusunda mesleki temel kuramsal bilgi, tutum ve becerilere sahiptir.	4,33	86,67
2. Mezun bir hemşire, edindiği kuramsal bilgi ve becerileri kullanarak her ortamda birey, aile ve toplumu sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla kanıtla dayalı olarak sistematik bir yolla karşılar.	4,27	85,33
3. Mezun bir hemşire edindiği bilgi ve becerileri kullanarak gerekli durumlarda problem çözme, çatışma ve kriz yönetimi yetkinliklerini gösterir.	4,13	82,67
4. Mezun bir hemşire, uygulamalarını yasal hak ve sorumluluklarının bilincinde sürdürür, mesleki gelişmelere duyarlı davranır.	4,27	85,33
5. Mezun bir hemşire, sağlık ekibi içinde özgüvenli ve etkin biçimde rol alarak, disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar, mesleki otonomisini yansıtır ve etkili iletişim kurar.	4,37	87,33
6. Mezun bir hemşire, her bireyin değerini ve saygınlığını koruyarak, sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve gerektiğinde düzeltilmesi ile ilgili hemşirelik bakımı hizmetini hasta güvenliği ilkeleri doğrultusunda kaliteli bir şekilde sunar.	4,53	90,67
7. Mezun bir hemşire, temel mesleki yetkinliklerini eğitim ve yönetim alanlarında kullanır.	4,17	83,33

8. Mezun bir hemşire, toplumsal sorumluluk bilinci ile mesleki ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yaparak yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilir ve bunları uygular.	4,17	83,33
9. Mezun bir hemşire, mesleki, toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.	4,47	89,33
10. Mezun bir hemşire, araştırmalara katılabilir, bilimsel yayınları eleştirel olarak değerlendirebilir, uygulamaya yansıtır.	4,23	84,67
11. Mezun bir hemşire, hemşirelik uygulamalarını mesleki ilkeler çerçevesinde, kurumsal politikalar ile kalite ve süreç yönetimine uygun yürütür.	4,33	86,67
12. Mezun bir hemşire, yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izler, kendini ve çalışma arkadaşlarını geliştirir ve bakıma yansıtır.	4,30	86,00
13. Mezun bir hemşire, mesleki gelişmeleri takip edebilmek meslektaşları, hastaları ve toplum ile iletişim kurmak için İngilizceyi en az "Avrupa Dil portföyü B1 Genel Düzeyinde" kullanır.	3,80	76,00
14. Mezun bir hemşire, alanında bilgiye ulaşmak, yaygınlaştırmak, bakım uygulamalarında kullanmak için güncel bilişim ve iletişim teknolojilerini en az "Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde" etkin biçimde kullanır.	4,20	84,00
Toplam	4,25	85,10

5. NİTEL VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ: Paydaş Gruplarının Program Çıktıları Üzerine Görüş ve Önerileri

Bu bölümde paydaş grup oturumlarının program çıktıları üzerine görüş ve önerileri sunuldu. Bununla birlikte paydaşlarımızın Olağanüstü Durumların Hemşirelik ve Eğitime Yansımaları Anketi anketinde yazılı olarak belirttiği görüş ve öneriler de sunuldu.

5.1. Akademisyen Hemşireler

Akademisyen Hemşireler Paydaş Grubu Sonuç Raporu Özeti

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu:

Akademisyen hemşireler ile yapılan görüşmeler iki ana ve üç alt kategori altında toplandı.

1.TEMA OLAĞANÜSTÜ DURUM YETERLİLİKLERİ

Alt Tema 1: Olağanüstü Durumlara Hazırlık

Birinci tema kapsamında olağanüstü durumlara hazırlık kapsamında hemşirelerde bulunması gereken yeterlilikler tartışıldı. Ortaya çıkan en önemli sonuçlar; koordinasyon ve planlama yeterliliği, hızlı karar verebilme, iş birliği olabilme, afet iletişimde yeterlilik, triyaj/afet yeterlilikleri, temel hemşirelik ve psikolojik ilk yardım becerileri, eleştirel düşünme, kötü haber verme ve yas sürecine müdahale, afet durumlarında International Council of Nurses (ICN) tarafından belirlenmiş olan temel düzey yeterliliklere sahip olmasına yöneliktir. Ayrıca hemşirenin savunucu ve değişim ajanı olma rolünü kullanma becerilerinin de geliştirilmesi gerekliliğine vurgu yapıldı. Bu yeterlilikler sahip olması için mevcut lisans programları yeterlilikleri sorgulandığında alt yapısı yeterli olan üniversiteler ve farklı kurumlarla iş birlikleri (AFAD, UMKE,) ile alt yapı ve öğretim elemanı yeterliliğinin sağlanması görüşleri ön plana çıktı.

Alt Tema 2: Olağanüstü Durumların Yönetimi

Olağanüstü durumların yönetiminde özellikle Web tabanlı ve simülasyona dayalı öğrenme yöntemleri ile tatbikatların yapılması önerildi. Bu kapsamda özellikle tatbikatların ve eğitimlerin farklı disiplinler ile birlikte özellikle son sınıf hemşirelik müfredatına entegre edilerek yürütülmesinin önemi vurgulandı.

Alt Tema 3: Olağanüstü Durumlarda Mental Sağlık ve İyi Oluşluk

Mezunların ve öğrencilerin kendi mental sağlığını koruması ve iyi oluşluklarını sağlama ve/veya artırmak için neler yapılabileceği sorgulandığında; konuyla ilgili eğitimin önemi vurgulandı. Mental ve ruh sağlığını korumak ve hizmetin sürekliliğinin sağlanması için destek kaynaklarının (öz bakım, mola fırsatlarını, görevlendirme, koordinasyon, alt yapı, rotasyon gibi) sağlanmasının gerekliliği vurgulandı. Ek olarak psikolojik ilk yardım becerilerinin geliştirilmesinin hem kendi hem de toplumun mental ve ruh sağlığını iyileştirmede önemi vurgulandı.

TEMA 2. OLAĞANÜSTÜ DURUMLARA HAZIRLIK İÇİN EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ

İkinci tema kapsamında olağanüstü durumlara hazırlık eğitim özelliklerinde hemşirelik yeterliliklerini geliştirmede yenilikçi eğitim yaklaşımlarına ilişkin öneriler sunuldu. Müfredata afeti önleme ve yönetme kültürünün entegre edilmesinin gerekliliği vurgulandı. Bu kapsamda hemşirelik öğrencilerinin mezun olmadan önce, en az bir olağan üstü durumu yönetmeyle ilgili deneyim kazanmasının gerekliliği vurgulandı. Ek olarak KBNR, lojistik ve kimliklendirme gibi konuların müfredata entegrasyonu önerildi. Afetin iyileşmesi evresinde sağlığın korunması ve geliştirilmesi kapsamında bulaşıcı hastalıklarla mücadele konularının vurgulanması gerektiği belirtildi.

Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:

- Olağanüstü durumlarında hemşirelerde bulunması gereken yeterlilikler, ICN tarafından belirlenmiş olan temel düzey yeterlilikler olarak öne çıkmaktadır.
- Ayrıca hemşirenin savunucu ve değişim ajanı olma rolünü kullanma becerilerinin de geliştirilmesi gerekliliğine vurgu yapılmıştır.
- Olağanüstü durumlara hazırlık, müdahale ve yönetimde alt yapısı yeterli olan üniversiteler ve farklı kurumlarla iş birlikleri (AFAD, UMKE,) yapılması vurgulandı.
- Olağanüstü durumların yönetimi son sınıf hemşirelik müfredatına entegre edilmesi görüşüldü.
- Olağanüstü durumların yönetiminde yenilikçi öğretim yaklaşımları ve tatbikatların yapılması önerildi.
- Olağanüstü durumlarda mental sağlık ve iyi oluşluk kapsamında psikolojik ilk yardım becerilerinin geliştirilmesi ön plana çıktı.
- Olağanüstü durumlarda afeti önleme ve yönetme kültürü bilincini geliştiren bir eğitim programının yanı sıra müfredatlarda KBNR, lojistik ve kimliklendirme gibi konuların müfredata entegrasyonu önerildi.
- Son olarak afetin iyileşme evresinde sağlığın korunması ve geliştirilmesi kapsamında hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin, bulaşıcı hastalıklarla mücadele konularında yeterliliklerinin geliştirilmesi gerektiği önerildi.

5.2. Hemşirelik Öğrencileri

Hemşirelik Öğrencileri Sonuç Rapor Özeti

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu

TEMA 1: OLAGANÜSTÜ DURUM YETERLİLİKLERİ

Alt Tema 1: Olağanüstü Durumlara Hazırlık

Birinci tema kapsamında olağanüstü durumlara hazırlık kapsamında hemşirelerde bulunması gereken yeterlilikler tartışıldı. Olağanüstü durumlara hazırlık kapsamında teknik ve teknik olmayan beceriler çerçevesinde öğrenciler görüş bildirdi. Ortaya çıkan en önemli sonuçlar ve beceriler aşağıda maddeler halinde listelendi. Genel olarak koordinasyon, planlama triyaj becerisi, temel hemşirelik becerileri yanı sıra etkili iletişim, kriz kaynak yönetimi ve stres yönetimi yeterliliklerine sahip olunması gerektiği vurgulandı.

Olağanüstü Durumlara Müdahale: Teknik Beceriler

- Triage
- Temel yaşam desteği
- Yara bakımı
- Hipotermi yönetimi
- Damar yolu erişimi
- Kan basıncı ölçümü
- Nabız bölgeleri
- Bilinç ve hava yolu değerlendirme
- Hasta transportu
- Afet sonrası rehabilitasyon
- Hemlik manevrası
- Turnike becerisi
- Güvenli alan oluşturma

Olağanüstü Durumlara Müdahale: Teknik Olmayan Beceriler

- Çevre değerlendirmesi
- Stres yönetimi
- Kriz kaynak yönetimi
- İletişim becerisi
- Mahremiyet

Alt Tema 2: Olağanüstü Durumların Yönetimi

Olağanüstü durumların yönetiminde özellikle pandemi döneminde alınan dersler nedeni ile eğitimlerin online süreçte yürütülmesi ve bunun bir dezavantaj olduğu uygulama eksikliklerine neden olduğu için kendilerini yetkin hissetmedikleri vurgulandı. Sağlık eğitiminde klinik alanda yetkinliklerin önemi teorik derslerin uygulamalar ile pekiştirilmesi. Simülasyon uygulamaları ile afet durumlarına yönelik tatbikatların yapılması bu tatbikatların dış ortamlarda uygulanması önerildi. Yanı sıra AFAD gibi sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin yapılması ve eğitimlerin farklı disiplinlerle beraber alınarak ekip iş birliğinin sağlanmasının önemi vurgulandı. Olağanüstü durumların yönetimine yönelik geliştirilmesi gerekenler aşağıda alt başlıklar maddeler halinde listelendi.

- Online eğitim
- Yetkin hissetmeme
- Teorik dersler
- Stres yönetimi
- Sağlık eğitiminde klinik yetkinlik
- Simülasyon uygulamaları
- Sivil toplum kuruluşları ile iş birliği
- Acil durum kulüpleri

Alt Tema 3: Olağanüstü Durumlarda Mental Sağlık ve İyi Oluşluk

Mezunların ve öğrencilerin kendi mental sağlığını koruması ve iyi oluşluklarını sağlama ve/veya artırmak için neler yapılabileceği tartışıldı. Kriz yönetimi, afet durumlarında iş birliğinin yapılması, hemşirelerin empati becerilerini geliştirecek çalışmaların yapılması, sağlık çalışanlarına psikolojik destek verilmesi ve duygu yönetiminin sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması gerekliliği vurgulandı. Konu ile ilgili görüşler maddeler halinde aşağıda listelendi.

- Kriz yönetimi
- İş bölümü
- Etik değerler
- Mesleğe bağlılık
- Güçlü psikoloji
- Güven ilişkisi
- Empati kurma
- Stres yönetimi
- Psikolojik destek (nefes egzersizi, terapi, anda kalma vb.)
- Duygu yönetimi

TEMA 2: OLAGANÜSTÜ DURUMLARA HAZIRLIK İÇİN EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ

İkinci tema kapsamında olağanüstü durumlara hazırlık eğitim özelliklerinde hemşirelik yeterliliklerini geliştirmede eğitime yönelik görüşler paylaşıldı. Müfredat içerisinde afet durumların yönetimine ilişkin uygulamaların yapılması, tatbikatların aktif olarak sürdürülmesi, üniversiteler içerisinde acil kurtarma komisyonlarının kurulması, temel ve ileri yaşam desteğinin müfredat içerisinde yer alması, rol playlar ile uygulamaların geliştirilmesi önerileri yer aldı. Öğrencilerin mezun olmadan önce stres yönetimi ve olağanüstü durumların yönetimi ile ilgili deneyim kazanması gerekliliği vurgulandı. Eğitimin özelliklerine yönelik görüşler maddeler halinde aşağıda verildi.

- Temel yaşam desteği dersi
- İleri yaşam desteği dersi
- Acil kurtarma komisyonu
- Simülasyon
- Rol play
- Stres yönetimi
- Tatbikat
- Uygulamalı dersler

Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:

- Olağanüstü durumlarında teknik ve teknik olmayan becerilere üniversite müfredatı içerisinde ağırlık verilmesi vurgulandı.
- Olağanüstü durumlara hazırlık, müdahale ve yönetimde alt yapısı yeterli olan üniversiteler ve farklı kurumlarla iş birlikleri (AFAD) yapılması vurgulandı.
- Olağanüstü durumların yönetimi ile ilgili müfredata ders eklenmesi ve farklı ortamlarda tatbikatların yapılması önerildi.
- Olağanüstü durumların yönetimine ilişkin simülasyon uygulamalarının yapılması vurgulandı.
- Kriz kaynak yönetimi ve psikolojik sağlamlık iyileşluluk eğitimlerinin müfredatta yer alması önerildi.

5.3. Mesleki Dernekler ve Sivil Toplum Kuruluşları

Mesleki Dernekler Ve Sivil Toplum Kuruluşları Özeti		
Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu		
<i>Mezun bir hemşirenin olağanüstü durumlara hazır olması ve yönetebilmesi için sahip olması gereken yeterlilikler konusunda katılımcıların görüşleri özetlendiğinde;</i> Olağanüstü durumlarda hemşirenin sahip olması gereken en önemli özelliklerin stresini yönetebilmek, etkili iletişim kurmak ve hızlı karar verme becerisine sahip olmak olduğu, İyi bir takım oyuncusu hatta ekibe liderlik edecek ve koordinasyonu sağlayabilecek nitelikte olması gerektiği ve dayanıklılığının yüksek olması gerektiği vurgulandı. Ayrıca hemşirenin bu yetkinlikleri sergileyebilmesi için olağanüstü durumlarda ekip için görev yetki ve sorumlulukları iyi tanımlanmış olması, yasal mevzuatla güçlendirilmiş olması, hemşirelerin mutlaka ilk yardım ve UMKE eğitimlerini almış olması gerektiği belirlendi. <i>Mezun bir hemşirenin olağanüstü durumlarda hemşirelik fonksiyonlarını sürdürebilmesi, kendi mental sağlığını koruması ve iyi olması içinde yapılması gerekenlere ise;</i> Afet öncesi dönemde herhangi bir olağanüstü durumda ilk olarak görev yapmak üzere özellikle deneyimli, yetkin hemşirelerden seçilecek çekirdek grupların oluşturulması bu grupları yetiştirilmesi ve afet durumlarında görevlendirilmesi gerektiği, hemşirelerin hem kendilerinin ve hem de olağanüstü durumda birlikte çalışacağı bireylerin dayanıklılığını artırmak ve bakım ereceği hastalarda post travmatik stres bozukluğunu tanıyabilmek üzere psikososyal bakım ilkeleri konusunda eğitilmeleri gerektiği bildirildi. Ayrıca akran destek grupları ile desteklenebileceği tartışıldı. <i>Olağanüstü durumlarda hemşirelik yeterlilikleri için eğitimin özellikleri neler olmalı ve Mezun bir hemşirenin bu yeterliliklere sahip olması için eğitimde neler yapılmalı konusunda katılımcıların görüşleri özetlendiğinde;</i> Afet hemşireliğinin yasal tanımının yapılması, rol ve sorumluluklarının belirlenmesi ve hemşirelerin bu doğrultuda eğitilmeleri gerektiği, eğitime göre görevlendirme yapılması gerektiği vurgulandı. Okullarda afet hemşireliği ile ilgili ders ve konuların mevzuata eklenmesi gerektiği belirtildi. Doktora aşamasında da afet hemşireliği ile ilgili program açılabilirliği belirtildi. Hemşirelerin afet hemşireliği ile ilgili becerilerinin geliştirilmesi ve hazır oluşluklarının artırılması için simülasyonun kullanılması ve çadır kent simülasyonu gibi uygulamalara yer verilmesi önerildi. <tr><th>Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:</th></tr> <tr><td> Paydaşların önerileri doğrultusunda hemşirelik lisans programına öneri olarak afet hemşireliği dersinin müfredata eklenmesi, psikiyatri hemşireliği dersine afet/ olağanüstü durumlarda psiko sosyal iyi oluşluk ile ilgili konular eklenmesi, özellikle mezuniyet aşamasına gelmiş son sınıf öğrencilerine yönelik Sim-kamp kapsamında Afet hemşireliği simülasyonu tasarlanması önerilebilir. Olağanüstü durumlarda hemşirelik bakımı konusu tüm mesleki dersler kapsamında konu başlığı olarak farklı boyutları ile ele alınabilir. Hemşirelikte liderlik dersi aktif olarak açılabilir ve dersin içinde kriz yönetimi, olağanüstü durumlarda koordinasyon ve liderlik konularında çalışmalar yapılabilir. </td></tr>	Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:	Paydaşların önerileri doğrultusunda hemşirelik lisans programına öneri olarak afet hemşireliği dersinin müfredata eklenmesi, psikiyatri hemşireliği dersine afet/ olağanüstü durumlarda psiko sosyal iyi oluşluk ile ilgili konular eklenmesi, özellikle mezuniyet aşamasına gelmiş son sınıf öğrencilerine yönelik Sim-kamp kapsamında Afet hemşireliği simülasyonu tasarlanması önerilebilir. Olağanüstü durumlarda hemşirelik bakımı konusu tüm mesleki dersler kapsamında konu başlığı olarak farklı boyutları ile ele alınabilir. Hemşirelikte liderlik dersi aktif olarak açılabilir ve dersin içinde kriz yönetimi, olağanüstü durumlarda koordinasyon ve liderlik konularında çalışmalar yapılabilir.
Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:		
Paydaşların önerileri doğrultusunda hemşirelik lisans programına öneri olarak afet hemşireliği dersinin müfredata eklenmesi, psikiyatri hemşireliği dersine afet/ olağanüstü durumlarda psiko sosyal iyi oluşluk ile ilgili konular eklenmesi, özellikle mezuniyet aşamasına gelmiş son sınıf öğrencilerine yönelik Sim-kamp kapsamında Afet hemşireliği simülasyonu tasarlanması önerilebilir. Olağanüstü durumlarda hemşirelik bakımı konusu tüm mesleki dersler kapsamında konu başlığı olarak farklı boyutları ile ele alınabilir. Hemşirelikte liderlik dersi aktif olarak açılabilir ve dersin içinde kriz yönetimi, olağanüstü durumlarda koordinasyon ve liderlik konularında çalışmalar yapılabilir.		

5.4. Sağlık Ekip Üyeleri

Sağlık Ekip Üyeleri Sonuç Raporu Özeti

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu

Sağlık Ekip Üyeleri ve Hemşireler ile yapılan görüşmeler iki ana ve üç alt kategori altında toplandı.

TEMA 1. OLAĞANÜSTÜ DURUM YETERLİLİKLERİ

Alt Tema 1: Olağanüstü Durumlara Müdahale

Birinci tema kapsamında olağanüstü durumlara müdahale kapsamında hemşirelerde bulunması gereken yeterlilikler tartışıldı. Ortaya çıkan en önemli sonuçlar; temel mesleki becerilere sahip olmalı, proaktif davranabilmeli, gerektiğinde inisiyatif alabilmeli, durum değerlendirmesi yaparak, kişilerin yararına göre karar verebilme becerisine sahip olmalı. Kritik düşünme becerisine sahip soğukkanlı ve ekip çalışmasına yatkın olmalı. Sınırlı kaynakları etkin bir şekilde kullanarak, süreci yönetebilmeli, iyi bir gözlemci olmalı, hızlı hareket edebilmeli, kendini koruyabilme becerisi olmalı şeklindeydi.

Alt Tema 2: Olağanüstü Durumların Yönetimi

Olağanüstü durumların yönetiminde hemşirenin acil durum ve afette kurtarma eğitimi almış, bu alanda deneyim sahibi olması, malzeme ve ekipman kullanabilmesi, afet durumunda çalışan iş makinesi vb teçhizatların varlığında organizasyonel görevini sürdürmeye devam edebilmesi, bir ekip lideri olarak yöneten, sürdüren, izleyen bir yapıda olması, aynı zamanda problem çözme yeteneğinin yüksek olması gerektiği belirtildi. Toplantı sonucunda olağanüstü durumlarda bir hemşirenin temel mesleki becerilerinin yanı sıra afette kurtarma ve acil durum eğitimi almış olması, ayrıca proaktif olabilmesi, kritik düşünme becerisine sahip olması, liderlik vasfını geliştirmesi, iletişim becerisinin gelişmiş olması gereklidir görüşleri belirtildi.

Alt Tema 3: Olağanüstü Durumlarda Mental Sağlık ve İyi Oluşluk

Olağanüstü durumlarda mental sağlık ve iyi oluşluk açısından toplum olarak ne kadar hazırlıklı olunur ise sağlık çalışanı da o kadar hazırlıklı olur görüşü belirtildi. Olayla karşılaşılan andaki tepkilerin tamamen bireyin soğukkanlılığına ve olaya ne kadar hazırlıklı olduğuna bağlı olduğu belirtildi. Bu konuda mutlaka psikiyatri ya da psikolog desteği alınması önerildi.

TEMA 2. OLAĞANÜSTÜ DURUMLARA HAZIRLIK İÇİN EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ

İkinci tema kapsamında olağanüstü durumlara hazırlık eğitiminde hemşirelik yeterliliklerini geliştirmede; cerrahi bakıma yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılması, afet sonrası süreçte hemşirenin temel rollerinin çok iyi tanımlanıp böyle bir durumla karşı karşıya kalındığında yapılacaklara dair uygulamalı eğitimlerin verilmesi, vaka yönetimi, koordinasyon sağlama konularına yer verilmesi, afet türüne göre yönetim stratejilerini içermesi ve Halk Sağlığı Hemşireliği ya da Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği altında afetle ilgili bir temel konunun olması önerildi.

Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:

Toplantı sonucunda lisans eğitimi sırasında acil durum eylem planları, mevcut uygulama ve organizasyonların prosedürleri ve olağanüstü durumlara özel prensiplere yer verilen, mümkünse simülasyona dayalı eğitim verilmesi önerisi getirilmiş ancak program çıktılarında buna yer verilmesi ya da değişiklik yapılmasına dair bir öneri getirilmemiştir.

5.5. Yönetici Hemşireler

Yönetici Hemşireler Sonuç Raporu Özeti

Nitel Görüşlere İlişkin Genel Değerlendirme Raporu

Yönetici hemşireler ile yapılan görüşmeler iki ana ve üç alt kategori altında toplandı.

1. OLAĞANÜSTÜ DURUM YETERLİLİKLERİ

Alt Tema 1: Olağanüstü Durumlara Hazırlık

Ekip çalışmasına uyumlu, kriz yönetme becerisi olan, hızlı karar verebilen, analitik düşünen, stresi ve korkuyu yönetebilen, duygusal dayanıklılığı tam, problem çözme yeteneği olan, lider, özgüvenli, savunucu, bakım verici ve eğitmeni rolünü kullanabilecek hemşireler yetiştirilmesi gerektiği görüşü ortaya konuldu.

Alt Tema 2: Olağanüstü Durumların Yönetimi

Hemşirelerin, sağlığın korunması, bakım önceliğinin kimlere ne zaman nasıl verileceği konusunda triyaj bilgileri, acil servis hizmetlerini bilmesi, risk analizi yapabilecek yetkinlikte olması, koordinasyon yeteneklerinin yüksek olması, öncelikleri belirleyebilmesi, afette ve sonrasında ne gibi sağlık sorunlarıyla karşılaşabileceğini öngörebilmesi vb. gibi olağanüstü durumları yönetim becerilerinin geliştirilmesi vurgulandı.

Alt Tema 3: Olağanüstü Durumlarda Mental Sağlık ve İyi Oluşluk

Mezun bir hemşirenin olağanüstü durumlarda hemşirelik fonksiyonlarını sürdürebilmesi, kendi mental sağlığını koruması ve iyi olması içinde yukarıda belirtilenler dışında, ruh sağlığını bütünleştiren güçleştiren faktörlerden bazıları olan beslenme, spor, uyku konusunda yeterli hissetmek, yardım istemeyi bilmek görüşleri bildirildi.

2. OLAĞANÜSTÜ DURUMLARA HAZIRLIK İÇİN EĞİTİMİN ÖZELLİKLERİ

Olağanüstü durumlarda hemşirelik yeterlilikleri için eğitimin özellikleri neler olmalı ve Mezun bir hemşirenin bu yeterliliklere sahip olması için eğitimde neler yapılmalı konusunda katılımcıların görüşleri özetlendiğinde; Müfredatı afet hemşireliği dersinin eklenmesi, öğrencilerin çalıştıkları bölümlerde afet tatbikatlarına katılım sağlamaları, tatbikatlar sonrasında ne hissettikleri konusunda da konuşulması gerektiği, Psikolojinin nasıl yönetileceği ve güçlendirileceği konusunda da ayrıca bir eğitim planı oluşturma, hemşirelik süreci eğitimlerini hastalar dışında diğer alanlarda da kullanarak çeşitlendirmek ve farkındalığı arttırmak, olağanüstü durumlara yönelik mutlaka simülasyon eğitimlerinin planlanması, öğrencilere verilen eğitimde bir standardizasyon olması, tüm üniversitelerin akreditasyon sürecine dahil olunması, teorikle pratik arasındaki boşluğu doldurulması, staj sürelerinin daha uzun ve çeşitli olması gerektiği, acil servis deneyimi edinilmesi, yaratıcı düşünmeye yönelik bir eğitim müfredatı oluşturulması önerildi.

Müfredat Eğitim Komisyonuna İletilmek İstenen Rapor:

Paydaşların görüşleri detaylı olarak raporda sunuldu. Bu doğrultuda müfredat ile ilgili önerilerimiz aşağıdaki gibidir.

- Müfredatı Afet Hemşireliği/Olağanüstü Durumların Yönetimi konusunda bir ders eklenmesi, ya da mevcut derslerin içinde bu konunun mutlaka yer alması, olağanüstü durumlar konusunda farklı disiplinlerin içinde yer aldığı simülasyon eğitimlerinin planlanması önerilmektedir.
- Öğrencilerin, psikolojik ve fiziksel dayanıklılık artırılması için bölüm dışı derslere yönlendirilebilir, ya da bunlara kazanımları elde edebilmelerine yönelik yeni üniversite seçmeli dersler önerilebilir.

Her bir öğrencinin mezun oluncaya kadar en az bir kez acil hizmetlerin yönetimi konusunda klinik alan planlamasının yapılması ve klinik alanda en az bir tatbikata katılması konusunda deneyim kazanması sağlanabilir.

ACU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ PAYDAŞ ÇALIŞTAYI RAPORU